

III. MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA

Hegel v kontextoch Heideggerovej a Patočkovej filozofie

Konferencia sa konala v dňoch 1. – 2. októbra 2009 v Košiciach, zorganizovala ju *Katedra filozofie a dejín filozofie FF UPJŠ* v spolupráci so *Slovenským filozofickým združením pri SAV* v Bratislave. Svojím zameraním nadväzovala na predošlé dve rovnako kvalitne obsadené medzinárodné konferencie, venované odkazu veľikánov nemeckej klasickej filozofie.

Konferenciu otvoril a viedol vedúci Katedry filozofie a dejín filozofie FF UPJŠ Vladimír Leško, ktorý okrem iného vyslovil myšlienku, že na pôde košickej Katedry filozofie vzniká určitá tradícia vedeckých podujatí, schopná udržať si kontinuitu aj do budúcnosti.

Podujatie bolo rozdelené do dvoch dní. Hlavné referáty prvého dňa predniesli Milan Sobotka a Vladimír Leško. Príspevok M. Sobotku *Hegel a metafyzika* bol načrtnutím základných kontúr Hegelovej metafyziky v konfrontácii s inými mysliteľmi, ako aj v našom súčasnom pohľade na jeho filozofiu. V. Leško sa vo svojom vystúpení nazvanom *Heidegger, Hegel a myslenie bytia* venoval predovšetkým fundamentálnemu problému Heideggerovej filozofie, problému myslenia bytia, a to v porovnaní s Hegelovými filozofickými dejinami myslenia.

S ďalšími príspevkami vystúpili Radek Kuliniak: *Radikalizmus Hegelovej logiky vo svetle Heideggerovho „zopakovania potvrdenia“ Kantovej metafyziky* (išlo v ňom o prehodnotenie Hegelovej logiky z pohľadu Heideggerovej filozofie) a Andrzej Noras: *Dve koncepcie metafyziky: Hartmann a Heidegger* (porovnával v ňom Heideggerovu radikálnu ontológiu s Hartmannovou vo vzťahu k ich filozofickým predchodcom).

V druhom bloku úvodného dňa konferencie odzneli ešte viaceré zaujímavé príspevky. Jan Kuneš vo svojom príspevku *Dvojí pojem metafyziky u Heideggera a Patočky* skúmal odlišnosť koncepcie Heideggerovej metafyziky v prvom aj druhom období jeho filozofie vo vzťahu k Hegelovej a Patočkovej filozofii. Vo svojom príspevku *Patočkova asubjektívna fenomenológia a problém metafyziky* priblížil Pavol Tholt prekročenie Husserlovej fenomenológie a Heideggerovej metafyziky v asubjektívnej fenomenológii Patočku. Peter Nezník v príspevku *Logika a ontológia – Leibniz a Heidegger* porovnal originalitu oboch významných mysliteľov, každého v jeho dobe, a zároveň naznačil filozofické rozdiely medzi nimi. Na vystúpenie P. Nezníka nadviazal Martin Škára v poslednom príspevku prvého dňa *Heidegger a problém dostatočného dôvodu*, ktorý bol venovaný Heideggerovej interpretácii Leibnizovej formulácie vety o dostatočnom dôvode v jeho ontológii.

Nosné referáty druhého dňa konferencie predniesli Teodor Münz a František Novosád. T. Münz v príspevku *Hegelova filozofia dejín* fundovaným spôsobom predstavil Hegelov filozofický systém, ako aj etické súvislosti vyplývajúce z neho pre človeka. Príspevok F. Novosáda *Povaha dejinného pohybu – Hegelova interpretácia* nadviazal na predošlé vystúpenie, a aj keď upozornil na častú kritiku Hegelovej filozofie dejín z pohľadu

jeho nasledovníkov, vyzdvihol niektoré dôležité momenty, ktoré si uchovali význam až do súčasnosti.

V priebehu druhého dňa boli prednesené ďalšie zaujímavé referáty. Jan Zouhar v príspevku *Patočkova kritika Masarykovy filozofie dejín* predstavil Patočkovo hodnotenie Masarykovej filozofie z pozitívnej aj negatívnej stránky. Príspevok *Marquardova kritika lineárnych modelů filozofie dejín*, ktorý predniesol Břetislav Horyna, priblížil prítomným kritiku Ritterovej školy hlavne vo vzťahu k Hegelovej koncepcii, ale aj k ostatným koncepciám filozofie dejín. Czesław Głombik sa v príspevku *Patočka a Kronskej – rané filozofické štúdiá a fenomenologické zblíženia* zaoberal vzťahom medzi fenomenologickou koncepciou Kronskeho a Patočku, ako aj ich vzájomnými filozofickými kontaktmi. Záverečný príspevok predniesol Milovan Ješič pod názvom *Hegelova a Patočkova filozofia dejín ako filozofický problém*. Pri porovnávaní Hegelovej a Patočkovej koncepcie filozofie dejín upozornil na rozhodujúce spoločné, ale aj odlišné momenty týchto koncepcií.

V záverečnom príhovore poďakoval V. Leško všetkým prítomným za účasť na konferencii a zároveň ich pozval na nasledujúcu IV. medzinárodnú vedeckú konferenciu, pripravovanú Katedrou filozofie a dejín filozofie FF UPJŠ v Košiciach, ktorá sa pod názvom *Dejiny filozofie ako filozofický problém* uskutoční na jeseň 2010.

Róbert Stojka